

Asia: VN/7543/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (siirtovelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vammaisfoorumi kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (siirtovelvoite).

Vammaisfoorumi kannattaa verkkojen kehitystä ja ymmärtää tarpeen tarkastella siirtovelvoitteen laajuutta. Paremmiin toimivat verkot ja esimerkiksi edellytykset parempiin videopuheluihin voivat osaltaan edistää vammaisten henkilöiden hyvinvointia, osallisuutta ja oikeuksien toteutumista yhteiskunnassa.

Luonnos hallituksen esitykseksi on monin tavoin ansiokkaasti tehty, mutta esimerkiksi vaikutukset näkövammaisiin ja kuulonäkövammaisiin henkilöihin loistavat valitettavasti poissaolollaan. Tämä on huolestuttavaa, sillä tämä ryhmä on erityisen riippuvainen monikanavaisesta tiedonvälityksestä. Lisäksi hallituksen esityksestä jää epäselväksi, kuinka toimivia internetradio tai FM-lähetys ovat korvaavina muotoina esimerkiksi energiasäästöaloissa tai tiivisti rakennetulla pääkaupunkiseudulla. Tähän on syytä kiinnittää huomiota. Vammaisfoorumi ymmärtää myös huolen siitä, että osa laitteistosta voi olla elämänkaarensa päässä ja edellyttää uusia lisäinvestointeja, joita ei tahdota tai voida tehdä nykyisen järjestelmän kaltaisilla ratkaisuilla. Myös yksityisen puolen radio-ohjelmat voivat tuottaa arvokasta kulttuurisisältöä vammaisten henkilöiden elämään, ja myös tätä olisi vaalittava. Sidosryhmätילוudessa kävi ilmi, että yksityiset radiokanavat kuten Sanomamedia olivat huolissaan ehdotetusta kehityksestä.

Koska vaikutusarvioissa on merkittäviä epävarmuustekijöitä, Vammaisfoorumi esittää seuraavaa: Sen sijaan, että siirtovelvoitteesta radio-ohjelmien kohdalla luovutaan kokonaisuudessaan, voisi vapautusta hakea siten, että kaapeliyhtiö sitoutuu toimittamaan ja tarvittaessa myös asentamaan antenninvahvistimen sitä tarvitseville. Tämä toteuttaisi YK:n vammaisyleissopimuksen veloitteetta

kohtuullisista mukautuksista sekä oikeudesta informaatioon ja tiedonvaihtoon, joka on suojeltu oikeus myös mm. Euroopan ihmisoikeussopimuksessa (Art. 10). EIS myös kieltää oikeuksien rajoittamisen henkilökohtaisten ominaisuuksien kuten vamman perusteella. Mikäli tarvittavaa tukea ei anneta, johtaa tämä välilliseen syrjintään, joka vaarantaa vammaisten henkilöiden osallisuuden yhteiskunnassa ja vapaasta tiedonkulusta.

Edellä mainittu antennivahvistimen toimittaminen ja sen asennusvelvoite olisi tarkoituksenmukaista ja realistista, sillä kyseessä olisi luonteeltaan kertaluontainen kustannuserä (n. 5-30e) kaapeliyhtiöille, jotka tulevat hyötymään sääntelyn keventämisestä liiketaloudellisesti. Lisäksi näillä on todennäköisesti hankinta- ja alihankintajärjestelmät kunnossa, joten tämä soveltuisi hyvin kaapelioperaattoreiden hoidettavaksi. Varsinainen kaapeliverkkojen radioiden käyttäjämäärä voi olla lopulta verrattain pieni, joten tästä veloitteesta ei koituisi myöskään kohtuutonta rasietta yhtiöille. Mikäli hallituksen esityksen luonnoksen ensisijainen esitys toteutetaan, ehdottaa Vammaisfoorumi tämän veloitteen lisäämistä siirtymäkaudella.

Lisäksi riippumatta valitusta toimintatavasta tulisi Kaapeliyhtiön tai muun laissa määrätyn tahon ilmoittaa asiakkaille vähintään puoli vuotta ennen kuin siirtovelvoitteen toteuttaminen heidän verkoissaan päättyy. Lisäksi muistutus tulee tehdä kuukautta ennen ja näiden tulee olla saavutettavassa muodossa. Myös avunpyyntö tulee järjestää monikanavaisesti ja saavutettavasti, siten että apua on saatavilla myös ilman sähköistä tunnistautumista.

Kyröläinen Anni
Vammaisfoorumi ry